

N:o 261.

Af herr **K. G. Karlsson** i Göteborg, **m. fl.**, i *anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående förändring af tullsatserna å socker m. m.*

Kungl. Maj:t föreslår Riksdagen i propositionen n:o 77 att från och med den 1 januari 1906 nedsätta tullsatsen å raffinad och andra därmed jämförbara sockersorter med 3 öre pr kg samt att i samband därmed vidtaga nödiga ändringar i tulltaxan och i § 9 i underrättelsen om hvad vid tulltaxans tillämpning iakttagas bör.

Detta Kungl. Maj:ts förslag har på många håll och med all rätt väckt stor tillfredsställelse. Men då man erinrar sig den våldsamma stegring sockerpriserna under den senast förflutna tiden undergått, torde fullgiltiga skäl föreligga att tillse, om icke allmänhetens hårda beskattning till förmån för den inhemska sockertillverkningen kan ytterligare något minskas utan att man därmed skadar nämnda industri och därmed förenade verksamhetsgrenar.

Motiveringen för Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag återfinnes i Kungl. Maj:ts proposition n:o 76 (sid. 28 och 29), och däraf framgår, att förslaget hufvudsakligen afser att återföra raffinationsskyddet till ungefär samma belopp, hvartill det uppgick, då de nuvarande tullsatserna bestämdes. Fråga är emellertid, om icke på sockermarknaden inträdt sådana förhållanden, som kunna väl motivera en något starkare minskning i sagda skydd, än i kungl. propositionen föreslås.

Under det mångåriga arbete, som föregick afslutandet af Brysselkonventionen, utgick man från att borttagandet af exportpremierna skulle för-

bättra sockerpriserna på världsmarknaden. Äfven senaste sockerskattekommitté, inom hvilken sockerindustrien hade framstående målsmän, säger (sid. 116): »det får emellertid icke förbises, att Brysselkonventionen antagligen skall komma att verka till förhöjning af sockerpriset på världsmarknaden. Här af åter kan följa, att de svenska sockerfabrikanterna blifva i tillfälle att något höja priset inom landet.» En så oerhörd prisstegring som den, hvilken ägt rum under senaste tiden, hade väl dock ingen förutsett. Inom loppet af några månader steg priset å raffinadsocker här i landet med icke mindre än 10 öre pr kg, och fortfarande förefalla priserna fasta med snarast uppgående tendens. Om det ock är sant, att denna prisstegring delvis förorsakats af felslagen betskörd, torde man dock ej misstaga sig, om man i dessa förhållanden äfven spårar verkningarna af Brysselkonventionen. Ett noggrannare aktgifvande på hithörande omständigheter skall otvifvelaktigt gifva stöd för denna uppfattning. Det land, våra sockerfabrikanter i främsta rummet torde ha att räkna med i fråga om konkurrens från utlandet, är Tyskland. Själfklart torde vara, att med den minskning af »surtaxen» (d. v. s. skillnaden mellan de skatter eller afgifter, som träffa utländsk socker, och de skatter eller afgifter, hvilka det inhemska sockret är underkastadt) från mark 20 till mark 4.80, som meranämnda konvention medförde för Tyskland, ett prisfall måste äga rum inom sagda land. Förut hade det höga tullskyddet tillsammans med trustbildningen inom den tyska sockerindustrien satt fabrikanterna i stånd att hålla så höga priser inom landet, att de härigenom och genom exportpremierna höllo sig mera än skadeslösa för de förluster, de eljest skulle gjort genom underpriserna för det till utlandet, framför allt till England, exporterade sockret. När så på grund af tullens nedsättning med 15,2 mark pr 100 kg priset inom landet måste gå ned och då exportpremierna samtidigt borttogos, var man ovillkorligen tvingad att höja priset å exportsockret. Man kunde ej längre i lika hög grad som förut skydda sig genom konstlade inländska priser, och därför måste man äfven på den utländska marknaden rätta sina noteringar efter varans verkliga värde.

Om Riksdagen nu beslutade en något större minskning i raffinationsskyddet, än Kungl. Maj:t föreslagit, vore detta endast ett utslag af den aktgifvenhet på företeelserna å hithörande område, som det är statsmakternas skyldighet att utöfva i fråga om en så starkt statssubventionerad näring som vår sockerindustri. Så vidt vi kunna förstå, talar nämligen allt för, att, så länge Brysselkonventionen består, förhållandena på sockermarknaden åtminstone några år framåt i stort sedt skola utveckla sig i samma riktning som för närvarande. Men under sådana omständigheter är det af vikt, att man tillser, att den tunga, som pålægges landets befolk-

ning för ifrågavarande industris upprätthållande, icke blir större än nödigt är. Klagomålen i detta afseende äro redan mycket starka.

Visserligen kan invändas, att man ej vet, hur länge Brysselkonventionen kommer att bestå och ej heller om icke andra förhållanden kunna uppstå, som bringa sockerindustrien in i ett annat och mindre gynnsamt läge. Beträffande konventionen vet man emellertid med säkerhet, att den är gällande åtminstone till den 1 september 1908. Har den då ej blifvit uppsagd, gäller den fortfarande år från år, tills den af någon af de fördragsslutande makterna uppsäges. Och för öfrigt kunna vi vara fullt förvissade om, att för den händelse å sockermarknaden skulle inträda några ändrade förhållanden, som kunna berättiga ett ökad tullskydd, sockerindustriens målsmän icke skola försumma att därom underrätta.

Vid bedömandet af denna sak bör man erinra sig, att här endast är fråga om *raffinationsskyddet* samt att i öfriga stater, som anslutit sig till Brysselkonventionen, icke numera förekommer något särskildt skydd för raffinationsindustrien.

Äfven bör måhända påpekas, att en stor skillnad mellan tullen å råsocker och tullen å raffinad icke kan vara till förmån för landtbruket, emedan ett sådant förhållande kan locka till import af utländskt råsocker i stället för att uppmuntra den inhemska betodlingen.

I herr O. A. Brodins motion, n:o 59 Andra Kammaren, föreslås en sänkning af raffinadtullen med 8 öre, eller från 33 till 25 öre. Detta tro vi vara en för stark sänkning, och den kan i alla händelser icke komma till stånd utan en samtidig sänkning af råsockertullen. Däremot finna vi en minskning af 2 öre utöfver hvad Kungl. Maj:t föreslagit vara fullt berättigad. Utöfver den egentliga sockertullen, som skulle förblifva oförändrad, skulle då likväl kvarstå 2 öre som särskildt skydd för raffinationsindustrien.

Beträffande den tid, då den ifrågasatta tullnedsättningen skulle träda i kraft, saknas ej starka skäl för att bestämma denna till exempelvis den 1 juli innevarande år. Men då Kungl. Maj:t icke ansett skäligt att låta den i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna tullnedsättningen träda i kraft under löpande finansår, finna vi bäst att i detta afseende ansluta oss till Kungl. Maj:ts förslag.

På grund af hvad ofvan anförts och med anledning af Kungl. Maj:ts proposition n:o 77, få vi alltså vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte besluta:

dels att tullsatsen å socker, raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller

pulveriseradt socker, skall från och med den 1 januari 1906 utgå med 28 öre för kilogram;

dels att tullsatsen å socker, oraffineradt, till färgen icke mörkare än n:o 18 af den i världshandeln gällande holländska standard, likaledes från och med den 1 januari 1906 skall utgå med 28 öre för kilogram;

dels att den i 9 § i underrättelser om hvad vid tulltaxans tillämpning iakttagas bör under vissa villkor medgifna restitution af tullmedlen vid utförsel sjöledes från stapelstad af raffineradt socker, topp-, kandi- och kak-, hvilket tillverkats inom riket af utländskt råämne, skall från och med den 1 januari 1906 utgå med 26 öre för kilogram sådant socker;

dels att den i nyssnämnda § medgifna restitution af tullmedlen för karameller och andra konfityrer från och med den 1 januari 1906 skall utgå med 25 öre för kilogram;

dels — under förutsättning af bifall till Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 76 med förslag till förordning om beskattning af socker —

a) att tullsatserna å nedannämnda slag af socker från och med den 1 september 1906 skola utgöra följande belopp, nämligen:

å socker, raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulveriseradt socker, 15 öre för kilogram;

å socker, oraffineradt, till färgen icke mörkare än ofvannämnda i världshandeln gällande standardnummer, likaledes 15 öre för kilogram;

å socker, till färgen mörkare än samma standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, 11,75 öre för kilogram;

b) att från och med den 1 september 1906 den jämlikt 9 § i ofvan omförmälda underrättelser under vissa villkor medgifna restitution af tullmedlen vid utförsel af förenämnda där angifna slag af inom riket af utländskt råämne tillverkad socker skall utgå med 13 öre för kilogram; samt

c) att den i 9 § 1 mom. tulltaxeunderrättelserna förekommande bestämmelse om restitution af tullmedlen för karameller och andra konfityrer från och med den 1 september 1906 skall upphöra att gälla; dels ock att de i tulltaxan bestämda tilläggsafgifter till nu gällande tullsatser å vissa slag af socker, som tillverkats i vissa där särskildt angifna länder, skola beräknas i förhållande till de, enligt hvad ofvan sagts, för hvarje tid bestämda tullsatser.

Stockholm den 31 mars 1905.

K. G. Karlsson.

Aug. Henricson.

Elof Biesert.